

Sygn. akt VI Cz 624/17

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Halina Garus

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 1 czerwca 2017 r.

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko M. T.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego M. T.

od zarządzenia Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym w Częstochowie

z dnia 15 lutego 2017r.

sygn. akt XII C 2576/16

postanawia: **uchylić zaskarżone zarządzenie.**

Sygn. akt VI Cz 624 /17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie odroczył rozprawę z terminem z urzędu, zobowiązał pełnomocnika powoda do wskazania adresu zamieszkania świadka M. K., w terminie tygodniowym pod rygorem pominięcia czynności, zobowiązał kuratora adw. A. P. do uiszczenia zaliczki w kwocie 500 złotych na wynagrodzenie dla opinii biegłego w terminie tygodniowym pod rygorem pominięcia czynności.

Sąd Rejonowy stwierdził, że biorąc pod uwagę to, że ustanowiony w sprawie kurator do doręczeń działa w imieniu własnym i na własny rachunek, a w sprawie wyznaczony został w osobie adwokata to w związku ze zgłoszonymi zarzutami, co do faktu podpisania umowy przez pozwanego i wnioskami do dowodowymi, jego wolą jest również poniesienie tymczasowo kosztów związanych z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego sądowego grafologa. Na mocy art. 130⁴ k.p.c. kurator został wezwany do uiszczenia zaliczki na poczet opinii biegłego grafologa.

Powyższe postanowienie zaskarżył kurator dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. T. – adwokat A. P., zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 96 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie, a tym samym nieprawidłowe nałożenie na adwokata będącego wyznaczonym przez sąd kuratorem dla nieznanego z miejsca pobytu obowiązku uiszczenia zaliczki na poczet opinii biegłego, w sytuacji gdy na podstawie w/w przepisu kurator nie ma obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w sprawie;

- art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie, a tym samym zaniechanie obciążenia kosztami zaliczki strony, która swoim wnioskiem spowodowała ustanowienia kuratora w sprawie tj. powoda, w sytuacji gdy w/w przepis nakłada na sąd taki obowiązek;

- art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie, a tym samym obciążenie kosztami postępowania kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu, która nie jest oczywiście stroną postępowania w rozumieniu w/w przepisu.

Wskazując na powyższe zarzuty składający zażalenie kurator wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu z obowiązku uiszczenia zaliczki na poczet biegłego i jednocześnie obciążenie tym obowiązkiem strony powodowej, pod rygorem wyłożenia tych kosztów tymczasowo przez Skarb Państwa, ewentualnie zwolnienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu z obowiązku uiszczenia zaliczki na poczet biegłego i wyłożenie kosztów tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

W szczególności słuszny okazał się pierwszy z zarzutów sformułowany w zażaleniu. Artykuł 96 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w istocie przyznaje ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych w całości kuratorowi wyznaczonemu przez sąd orzekający lub sąd opiekuńczy dla danej sprawy. Zatem kurator nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych i chodzi zarówno o kuratora wyznaczonego przez sąd orzekający, czyli kuratora procesowego, ustanowionego przez sąd procesowy w danej sprawie (np. art. 69, 143-144, 146, 195 § 1, art. 450 § 3, art. 456 § 2, art. 460 § 2, art. 510 § 2, art. 556 § 2, art. 802, art. 818 k.p.c.), jak i o kuratora ustanowionego przez sąd opiekuńczy na podstawie przepisów prawa materialnego dla danej sprawy (np. w sprawie o ustalenie ojcostwa - art. 454 § 1 k.p.c. w zw. z art. 84 § 2 k.r.o., a także o kuratora wyznaczonego przez inny sąd dla danej sprawy (np. art. 447 k.p.c. w zw. z art. 448 k.p.c. i art. 19 § 1 k.r.o.).

Trafny jest również drugi z zarzutów kuratora. Wydatki za kuratora ponosi tymczasowo strona, dla której kurator został ustanowiony (art. 96 ust. 2 ustawy), a gdyby to było niemożliwe, strona, która swoim wnioskiem lub swoją czynnością spowodowała ustanowienie kuratora, a gdyby i to było niemożliwe, Skarb Państwa. Ponoszenie wydatków przez stronę, która wnioskiem lub czynnością spowodowała ustanowienie kuratora, dotyczy sytuacji, w których poniesienie wydatków przez stronę, dla której kurator został ustanowiony, jest niemożliwe, np. dlatego, że strona ta nie żyje (art. 447, 454 § 1, 1¹, 2 i 3, art. 456 § 2 k.p.c.) albo nieznanne jest miejsce jej pobytu (art. 143-144 k.p.c.) i nie można jej wezwać do wpłacenia stosownych zaliczek na wydatki. Natomiast Skarb Państwa ponosi wydatki za kuratora, jeżeli nie może ich ponieść ani strona, dla której tego kuratora ustanowiono, ani strona, która swoim wnioskiem lub swoją czynnością spowodowała ustanowienie kuratora (np. dlatego, że ta pierwsza nie żyje lub jest nieznaną z miejsca pobytu, a ta druga jest zwolniona od kosztów sądowych, w tym wydatków). Wówczas skredytowane tymczasowo przez Skarb Państwa koszty zostaną rozliczone w orzeczeniu kończącym postępowanie w instancji według reguł określonych w art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Odnosząc się do trzeciego z zarzutów zażalenia wskazać należy, że definicja „strony” uregulowana w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jest znacznie szersza od kodeksowej. Status strony na gruncie ustawy z 28 lipca 2005 r. może mieć również kurator procesowy wyznaczony przez sąd i podejmujący za stronę procesu czynności procesowe, jednak art. 96 ust. 2 w/w ustawy jednoznacznie wskazuje, że zwolnieniem objęci są także kuratorzy procesowi ustanowieni dla strony, a więc m.in. kuratorzy powołani na podstawie art. 69, 144, 195 § 1, art. 460 § 2 i 510 § 2 k.p.c. oraz art. 98 § 2 k.r.o. (zob. orzeczenie SN z dnia 7 listopada 2006 r., I CZ 101/06).

Mając na względzie wskazane argumenty Sąd odwoławczy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone zarządzenie.